

Leven met afasie

'Ik kan weer zelfstandig een WhatsApp bericht sturen.'

Marten Boetzer

► Marten Boetzer was 29 jaar toen hij op het voetbalveld niet lekker werd en een dag later een herseninfarct kreeg. Er volgt een lang revalidatietraject met intensieve therapie bij revalidatiecentrum Basalt in Leiden. Vanuit Basalt wordt Marten verwezen naar het Afasiecentrum Leiderdorp e.o. Inge Smeele is afasietherapeut/logopedist bij Gemiva-SVG Groep en onder andere werkzaam bij het Afasiecentrum.

Afasie is een taalstoornis die vaak voorkomt na hersenletsel, zoals een hersenbloeding of een herseninfarct. Afasie kan het leven ingrijpend veranderen. De persoon met afasie kan moeite hebben met spreken, begrijpen wat er wordt gezegd, schrijven, lezen. Afasie is bij iedereen anders en wordt door iedereen ook anders ervaren.

Het Afasiecentrum is voor mensen die al een revalidatieperiode met logopedie achter de rug hebben, maar het lastig vinden om in de thuissituatie de sociale bezigheden weer op te pakken. Het praatje met de buurman, een afspraak noteren in de agenda, een e-mail versturen, het lezen van de krant; door de afasie lukt het niet meer zoals vroeger. In het Afasiecentrum wordt in verschillende groepen gewerkt met persoonlijke behandeldoelen op het gebied van communicatie, zelfredzaamheid en het leren omgaan met afasie. Het doel is om personen met afasie, ondanks hun beperkingen actiever deel te laten nemen aan het sociale en maatschappelijke leven.

Uitdagen

Marten: In het dagelijks leven probeer ik mijzelf zoveel mogelijk uit te dagen en positief te blijven. Ik vind het fijn om alles zelf te regelen. Soms ben ik onzeker, dan vraag ik één van mijn ouders om hulp. Ook vind ik het belangrijk dat ik goed verstaanbaar ben. Ik oefen het uitspreken en schrijven van woorden met behulp van de app Google Translate of de Taalapp.

Inge: Als logopedist bewonder ik Marten zijn moed om geleerde strategieën uit te proberen in het dagelijks leven. Daarnaast geeft Marten zijn motivatie en inzichten mij voldoende handvatten om samen een behandelplan op te stellen en het aanbod daarop af te stemmen. We zien bijvoorbeeld dat in de afgelopen jaren de hulpvragen rondom het gebruik van internet en social media zijn toegenomen.

Marten: In het Afasiecentrum vind ik de WhatsApp groep belangrijk. Sinds een jaar heb ik voldoende zelfvertrouwen om mijn familie een bericht te sturen. In een groepsapp met vrienden gaan de berichten soms te snel voor mij. Laatst gaf een vriend van mij een housewarming. Ik vroeg mijn vader om mijn reactie te controleren. Af en toe ben ik bang om fouten te maken of een bericht te versturen, die anderen mogelijk niet goed begrijpen. Ik vind het fijn om dit te oefenen en dat er op het Afasiecentrum veel verschillende groepen zijn.

Samenwerking

Inge: Als logopedist heb ik een doel tijdens mijn werk in het Afasiecentrum, namelijk personen met afasie passende zorg te bieden die gericht zijn op communicatieve zelfredzaamheid, participeren in het dagelijks leven en kwaliteit van leven. Want jezelf opnieuw uitvinden is, ook na de revalidatiefase, voor

‘Omdat we allebei afasie hebben, weten we hoe het voelt.’

mensen met afasie een extra grote uitdaging.

Marten: Elke afasie is anders. Wat ik belangrijk vind tijdens een gesprek? Gelijkwaardigheid, rustig spreektempo, rustige omgeving en humor. Ik wil zoveel mogelijk zelf iets proberen te vertellen. Als ik hulp nodig heb, geef ik het wel aan.

Inge: Wanneer verder herstel niet haalbaar is, werken we aan het toepassen van het geleerde in het dagelijks leven. Ook het behoud van vaardigheden en/of het zoeken naar andere activiteiten, vrijwilligerswerk of zingeving zijn belangrijke doelen.

Dagelijks leven

Marten: Ik vind het belangrijk om elke dag op de hoogte te zijn van het nieuws. Elke ochtend lees ik de nieuwsberichten hardop. Dit helpt mij om de nieuwsberichten beter te begrijpen. Het lezen van lange berichten vind ik soms lastig. Dit oefen ik ook in het Afasiecentrum. De woorden waarvan ik niet goed weet wat ze betekenen, onderstreep ik en zoek ik later op. Ik lees het liefst op www.jeugdjournaal.nl of www.nu.nl. Verder werk ik twee uur per dag thuis voor een bedrijf dat gespecialiseerd is in DNA-onderzoeken. Daarnaast vind ik het leuk om voetbal te kijken, televisie te kijken en te klaverjassen met vrienden.

Corona

Tussen 15 maart en 12 juni was het Afasiecentrum gesloten, vanwege het Coronavirus.

Marten: Ik vond het een ongezellige tijd, want ik was veel alleen. Mijn ouders kwamen af en toe op bezoek. Ik miste mijn vrienden, familie, werk en mensen van het Afasiecentrum. De behandelingen waren via beeld. Elke week kreeg ik van het Afasiecentrum een bundel met verschillende soorten oefeningen, zoals boodschappenlijstjes maken, verhaal schrijven of een weekagenda invullen.

Inge: Midden maart stonden we voor een grote uitdaging. Hoe zorgen we dat elke cliënt een passend aanbod op afstand krijgt? Gelukkig vonden we een weg. Doordat we middels een beeldscherm bij iemand thuis waren, konden we veel bezig zijn om het geleerde daar in te zetten. Maar de digitale behandelingen kunnen uiteraard niet het ‘echte’ contact vervangen.

Marten: Ik vind het fijn om met andere mensen met afasie te praten. Het maakt dan niet uit of iemand een zware of lichte afasie heeft. Omdat we allebei een afasie hebben, weten we hoe het voelt. Mocht er een tweede coronagolf komen, dan heb ik tips voor mensen met afasie: ‘Daag jezelf uit, maak een wandeling of fiets binnen op een hometrainer’. Probeer in beweging te blijven en blijf oefenen met communiceren.

‘In mijn behandeling kijk ik niet alleen naar de stoornis, maar ook naar de persoon zelf.’

Inge Smeele

Toekomst

Marten: Ik zou graag weer zelfstandig willen fietsen naar mijn behandeling en naar mijn werk. Momenteel heb ik hulp nodig bij het vastzetten van mijn voet in het pedaal van mijn fiets. Vorige week is een adviseur van de gemeente thuis geweest om te kijken naar de mogelijkheden. Ik hoop dat ik in de toekomst nog beter kan praten, meer kracht heb in mijn arm en nog zelfstandiger kan worden.

Inge: Ik hoop dat er in de toekomst meer bekendheid komt over afasie, zodat iedere persoon met afasie gelegenheid krijgt om zijn wensen of emoties te uiten.

Afasiecentra zijn verenigd in een landelijk samenwerkingsverband. Kijk voor meer informatie of voor de dichtstbijzijnde locatie op www.afasiecentrum.nl

Afasiecentrum Leiderdorp bestaat dit jaar 10 jaar. Afasiegroep Den Haag is een dependance van Afasiecentrum Leiderdorp. Kijk voor meer informatie op www.gemiva-svg.nl.